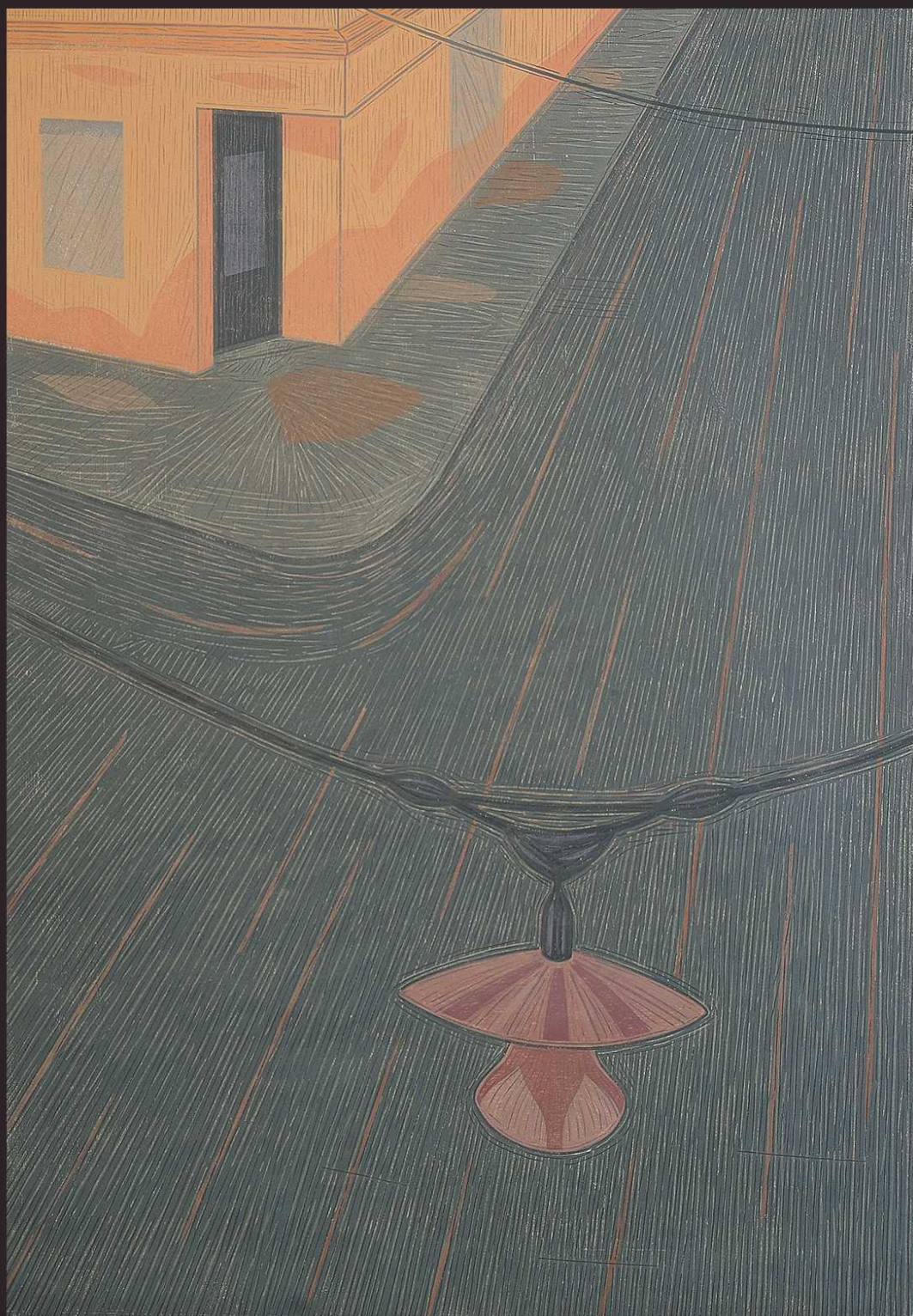

Урош
Ристановић

СУТРА

edicija
SENT

Урош Ристановић
СУТРА

Уредник
Енес Халиловић

Ликовна ојрема
Милојко Милићевић

На насловној сџрани
Димитрије Пецић, *Пољед кроз ѓрозор VII*
дрворез

Урош Ристановић

СУТРА

Нови Пазар
2018

Славици

ТРИПТИХ ТЕРМИНА

Уводни

Пишти крљави звучник станичног разгласа.
Ако добро начуљите уши,
широм градова кола,
провинција поља и шума,
Чућете како тихо бежи, из ових речи, суви *нарайив*.

Други

Када отпусти задах од силног гажења,
попрскана налетом пражњења неба,
улица покаже пут излаза села
где одавно нема стопе човека...

Ту и пас тихо дише,
и трава ниче на препад,
куда је давно некад
спроведен – *сиже*.

Завршни

Треће вече заредом долазе касно, натопљени ракијом. Косе
им миришу на дуван. Бескрајно су патетични, певају песме
о растанку. Онда се пажљиво изују. Некад се врате да баце
празне зелене боце, некад и то забораве.

Има ли бар под
*зайлейи*ма
нечега страшно важног,
или и они
сатима
само играју барбот?

О ВРАПЦУ

Кад се са дрвета

отргне који лист нема промена у пејзажу јер остају
упорно гране и стење. По која реч надамак града,
и кришом,
нежно
пада,
прах са брезе.
Чије то извируће зене језде и са овим даном чине
поверење?

Врабац

I

Кад видим небо кроз крошњу,
 њаг не њедам ни њега ни њу.
 Гранчице излудају као вене, види!
 А много нас малокрвних лежи на њлу.

Узнем случајно једној врайца,
 сад га нема – није њу,
 њесму, њесмо, њесму њласно!
 Не чује се цију-цу...

II

Врабац постоји, негде далеко и
 ради шта хоће.
 Постоји, дакле, и слободан је.
 Кад му се прохте
 он пусти звук,
 подигне крило,
 спусти га даље,
 и ништа тиме не жели да каже.
 Његова жена трепери у ноћи
 у којој надања нема.
 (то му је наследство од планктона)
 Гаси се, пали,
 понекад стреља,
 ето,
 јер му се може.

*

Он није разигран,
 весео, тужан,
 и ништа му не смеш одредити.
 Ради шта хоће, јер му се може,

и све што мислиш да жели је превид.
Врабац је доступан свакога дана,
лет му је муњевит.
Ипак, када га тражиш у крошњама
пролећним –
нема ја, нема ја.

*

Врабац је насумични смирај духа,
неочекивани расплет и мир
чистији од девичанских груди
љубљених у минут до сутра,
и мада јој је кожа и сад мека
лепша је била сенка,
једино сенка врапца.

Он је неспокојнији од мајке.
Сигуран у смрт.

III
Још да је твој...

IV

Крећући се кроз парк, зими,
једна девојка риђе косе,
или црне, не сећам се више,
сигурно мало наквашене
од кише, јер и она је била ту,
стала је под једним бором
и тражила нешто
(шишарку неку, шта ли)

Бор је био висок и црн,
и његова сенка је била сува,
али је од уља читавог
навирања кише и снега
деловала влажно. Ветар дува.

Влажне су биле и руке девојке,
тихе успомене на јесен,
мирис смоле и капљица једна,
површински напон понесен на врат.

И са крила једног отпало перо,
па од пера перце, а од перца пер,
и девојка греје капут и шап`ће:
meus passer, meus passer.

V

Врабац није уморан од интроспекције.
Пут до њега је пут
непромишљености,
занесености,
тишине и деструкције.
Врабац је потенцијал.

Кравата

Ево ти ово иако нема смисла,
или можда баш због тога.

У овом ништавилу што запљускује наша тела,
и руке, где ме купају погледи
и перу ми стоструке бруке и грехе,
ја дрхтим и певам.

*

Прекида се сан и густа ноћ.
Заборављени телевизор шушти
и бриси:

„Данас је најсвечанији дан”,
па ме пушта и
упућује на вешалицу.
Тамо је ново одело,
и за трен сам обучен.
Остали су још каиш и кравата.

*Њу вежем око њаџа,
њџа око враџа,*

*у ормару мрџав враџа,
баш је смешна ова фарса.*

*

Теши ме да ће, након смрти,
за мном остати: неразумевање,
једно уморно тело,
игра сенки и нијанси,
плава изношена кошуља,
неизговорена реч
и отворена врата –
ако враџац није мрџав,
ако спава, ако спава.

ДУТЕ ПЕСМЕ

Мере опреза

*Збуних се само од расџанка са џелом, осеџих како је земља мека,
како ме џрима ваздух и како нема више ничеџ џврдоџ и неџомичноџ,
на џиџо сам, доџиле, безбрижно сџуџиџао џлаву*

М. Црњански, Љубав у Тоскани

I

Тело спуштено у ђошак
кожу по навици неприметно мази
пријатно хладан чаршав.
Раширени: јорган, зеница, мирис.
Недовољно уморна мишићна влакна надјачавају покрете
воље. Крећу се шаке и грабе, ниске, ниске делове сродне.
Продор крви. Доле. Ноздрве. Покрет, назад. Опет. И опет...

Потом је тихо неко време.

Клизи преко трбуха плодна кап,
утапа се кроз поре, чаршав,
сунђер, облива федер
мрљаве постеље,
ззорна пријатност од које може
да настане што умре,
или се убије.
Нагнут, раширених кракова,
виси продирући кроз линију
невидљиве опне,
потрошених нагона,

исцедивши нејасни сок,
спреман за наступајући одмор,
не тако наиван – торзо.

II

Сећање не сеже у пресек ноћи
тренутка почетка сна.

Остаје благи кисео укус,
могућност наклапања:

Попут неприметне шкрипе лифта зграде индустријског насеља
које се тако зове, а није то од кад је фабрика за производњу
купаћих гаћа уташена (све се мање иде на море у гаћама
домаће производње), поред напуклог рама са кућним редом,
око четири и по изјутра улази у мене дуго очекиван сан.

Порања у незнању свог циља
непажњом детета које открива
ломљивост кристалне структуре
експериментом на бабиној вази
(сувенир путовања по Кини,
касних седамдесетих у зиму,
зими је најлепша Кина,
порцулан у бабиној бунди
прелетео Русију, Молдавију
*...йамѿим јесењу кишу
облаци ѿроми и сиви*

*ише сине се њишу
дрхте йассажиры...*
да се скраси и краси
витрину успомена)
порања у мене
дуго очекиван сан.

Путује ширином скучене собе
правећи простором лук;
оном што остаје од телесне коре
заврће вољу и ноге.

Престаје оквир који се чује
не, нема надражаја

.. ---. --- ... - .- .--- . / ... - / ..- / -.- --- . / - ---
... - .-- .. - / ... ---. --- .- --- .--- .- --- / ... - .- .- --- .-

Потом дође што разум зове
очекивани физички расплет.

Схватам без могућности повратка:
Кад забодем нож кроз семенку јабуке
неће исцурети никакав жељени сок
и остаће само горак укус на врху
нерђајуће оштрице.

III

Прелама се кроз прозорско стакло
и већ видим благо несигурно
примицање новог дана
како натапа беле зидове
ове никад болнички стерилне собе.
Иза наслага конденза на стаклу
сведока топлог даха
(никад мог, никад мог)
назире се свеже јутро у зраку
с оне стране круга календара.
Хаотично сложене ствари
напола распукла торба
окрњена боца воде
удубљење на пластици.
Дехидрирана лаванда освежиће дах
утапања тела у знојаву постељу,
знам,
проветриће лежај отворени крак
домогнем ли се металне дршке
на почетку механизма што сече
унутрашњост капака ове собе
туђински хладног простора за мене.

Узнемирава постојање ваздушног џепа на размеђи два прозорска склопа, кисеоник нивелације температурā собног и пољског стана.

Тамо постоји струјање
видљиво нагим оком,
и нема простора страху од непомерања,
док гранчица гребе комшијски кров,
иза непогрешиво прозирне структуре стакла,
Насупрот њој, лежим.

То да ваздух пружа отпор
доказују болно надуте груди
и приметно све се мења;
цури кристални сок,
око се стапа са блеском
преламањем сунца кроз кап.
Осећам прилази јутро,
сурва се наизглед брзо
по површини без трења
и гњечи у мени последњу жељу;
лежим, а да ли сневам.
Заигра влажна мрена,

влакна прашине се сјате
увиру дубље и шире простор
будућег пристаништа.

Нешто просеца пут кроз леву страну трупа прецизном
путањом од кажипрста до кука.
Пуца у ћошку паучинаста структура за лов преосталих мува.
Полицу жуља свеже промењен шраф, чујеш ли је док скичи.
Ја сам га (за нијансу ширег) јуче у њу увртео. Наслутио сам
у томе нешто сирове утехе. Задовољство од ишчашења.

Све што овај месец има да понуди су
досадне књиге и магла...
Кад се пружи тело у ваздух
удахнувши међупростор
прозорског склопа
помера мисао да неће преостати
ништа од жељеног скока.
Већ само утешни слободан пад,
нежељени кукавичји врисак,
на столу недостаје опоручна цедуља
Јесен, и јесења киша.

Кадар

ѿројѿци уѿлашених дечака у Бирчаниновој

Одбија могућност одложеног ефекта, пролонгирање траженог исхода, сувише широка сцена, *индикације и нежељена дејсѿва.*

Промичу:
 блештећа слова
 имена глумаца на крају
 омиљене лимунаде,
 незаустављиво се нижу
 притисци прстију пијанисте
 по белим
 и понекад црним квадрина
 и кажипрст басисте
 клиза одабраним тоновима,
 али нема очекиваног
 пријатног звука.
 Хармоничне линије беже
 по небу свеже димне црте
 авиони и свраке,
 поглед што прати дечаке.

*Рези хладноћа јуѿра
 ѿројѿоар знојав и сив
 к`о ѿосѿава каѿуѿа
 ѿомало масан и крив
 кораком брзим и нежним*

*креће, као ка мајци,
малишан у вуненој барци
и сџих у шаџи држи.*

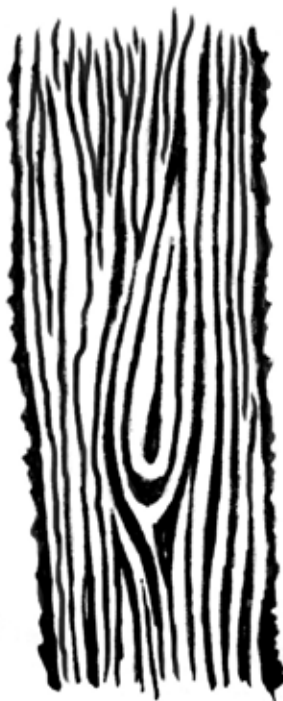
Онда обичне ствари:
до пола отворена врата,
мекана музика и благо мокар купаћи,
попишан тепих (ко би га знао),
располућене књиге,
трубе,
отиснуте фијоке као чељусти,
гутања бритког светла,
старих новина и празних конзерви,
ћебад, сумрак и погужване панталоне,
свежина наступајућих догађаја,
знојаве јастучнице,
смрдљиве папуче и пољски језик,
чворови дрвета,
дрхтаве ејакулације,
принудне смрти,
точкови бицикла,
погрешни падежи и чекање посла,

бивше удате девојке и њихова
бледоплава деца,
гromуљичаво мастило,
брашно на лепињи,
недостатак грознице на усни,
темпере на јакни,
краставца у флаши,
чукља на нози,
крзави рукави са седам наруквица,
лица и деца и клица и птица
и питалица:
шта то упорно само стоји?

Нестални еп

Звук њрча у линијама

*Певајте њрсти о њокрећу њела
(махнићо, без имало моћи)
чија се дневна свећовна дела
њасе и мру у дубокој ноћи.
Сњајајте речи у линије јасне
нек њеку како им воља,
овде се руке њрче да кажу
њићо не зна ни њесма ни њора,
ал` њићо их добро, сувише добро,
њознаје минули њрч.*

(њрч средине)

I
Недеља је.
Отичу из града аутобуси,
топе се престоничке станице
и све изгледа као на брзину
олизан сладолед.
Њрч нема станиште.
Неочекиван налет кише
кваси и сива, порозна седишта,
док гужва уморне радничке капке
у плавом џемперу један
непрестано премешта
препуне торбе пијачне
и цеди кроз зубе песме напињаче
(где један човек је волео жену,
и тако страсно је сањао,
а рећи јој није смео и умео...)

II

Липши, сиротињо моја

III

У сновима грч:
беба плаче на улици,
мајка не доји, на улици,
сањам стид у сливнику.
На улици наге девојке, пијанци
на улици су отпаци опасни
жваке се топе и лепе
на улици свраке су мртве и сетне,
сви читају песме, на улици
нема ни крви ни трагова кола
и све отиче у безбрижан колапс.
Понедељком крај парка
на улици два дечака
играју кликере и једном се пишки

IV

Док је и једног новог распуклог дрвета
све остаје нејасно
(грч сржи)

(грч њовршине)

V

Сећам се, рекао ми је:
чувај се жене са танком усном.

VI

Под натопљеним небом леже
 чекајући кишу што је обрнуто пала
 да се врати.
 Попрскани облаци, дивне жене,
 младост наша разливена,
 Несређени рукописи, опушци.
 Минули разговори
 (нема речи у сећању, само акварели).
 Мораћемо поново да испитамо кораке,
 да назначимо повратке и
 окренемо плочу.
 Знан почетак пословице:
Имао сам једној иријашеља...
 Грч заборав

VII

Грч питања:
 Сунце, залепљено на хоризонту,
 на коју страну је запад?
 ако се бескрај врти око Земље
 наука је погрешила само смер.
 Једна жута гумица
 што држи немирну дечију косу,
 мења ли нешто у Сунцу
 њен блесак ка хоризонту?

(грч неба)

VIII

Протекли сати не стрељају погледом.
Млада девојка, њен мирис на шакама,
груди, утопљене у памучне корпе
нимало налик на сезонско воће.
Још увек мирна и неупрљана је ноћ, за нама.
Шуште зрикавци, жабе и бор.
Где ли је сада Марибор,
брине ли неко о томе.
Овде, у крајњем углу васионе,
једна порука непочитана.

IX

Лакше подносим врућине,
рекао је,
а низ листове свеже рањене ноге
сливали су се наизменично
редови крви из вреле подеротине
и муве, нимало налик на мирнодопске.
Овај рат који нас прожима,
рекао је,
неће променити ништа у крилима зунзара,
у начину на који Сунце сенчи површину тек уздрмале
реке од риба,
у сећању на плишане године наше младости.
Неће, рекао је,
променити ништа у једној свађи из студијских дана,
у померању лишћа на букви више старе централе,
у фабули некаквог недовршеног романа.
Не плаши ме, рекао је,
ни дисање оних са друге стране,
нити желим да се у њиховом сну
ми икад прикажемо као анђели.

Нека гори док се смењују
слике раних узбуркавања.
Овај рат,
никога неће направити горим.
Све тече, рекао је,
откопчао шлиц и залио једну напола увелу крушку,
и онда се мирно, као у спором, досадном филму,
Окренуо и пуцао у небо.

Х
Шта ако
твоје лице, или не,
шїа ако лице налик ївومه
прође и каже опрости,
шта потом остаје
осим...

(їрч їела)

XI

Ноћима исправљам рукописе,
 не, ноћима размишљам да исправим рукописе,
 и рачунам како ћу
 једног дана од гомиле
 хроника и уздисаја
 укротити једну пристојну нит.
 Око мене бескрајна младост,
 вратови и косе мекане,
 разасута надања, фино загрижен живот,
 спаковани сендвичи, широки поглед,
 укалупљена мода јефтиних часописа.
 Одмори, одмори, низови стубова,
 хипермаркети и дотерани травњаци,
 август у коферу,
 папирнати љубавни роман,
 и полууплашена мисао
 да промичу недостижни низови
 устрепталих погледа,
 лаганих сандала,
 раскопчаних кошуља, оброка,
 филмских фестивала,

И у грчу једне песме
 добар део.

(несјабилни јрч)

Грчеве ѿрецишао: У. Р.

Шест варијација за Т. К.

Кроз небо расут,
 хронично беж-обојен,
 нимало бесан, нимало наглув,
 пада на све (видим га
 у твојој коси, дивна мајица)
 плашљив, не дрхти,
 тресе се,
 минути, минути.
*Генераација нема,
 џласноћоворника нема,
 са врха зџраде вичу
 ал` не скачу.*
 Ко је још невин,
 парохијске шале,
 нема те шнале да је рука
 умивена полним плачем
 није дотакла.
 На месту где су
 оивичене идејама стале
 минуле главе и рекле
 ОВО ЈЕ ЗА ВАС
 сад стоји бедни

наисли кишобран
 и мази маховину.
 Шта ће баш овде
 колоплет звука,
 где тихо витла
 даска и лепота,
 нема за нас ни јуче ни сутра,
 не Америка,
 ми смо хистерични жбун
 обрастао цвећем,
 нема брања, букет
 ево мириса.

*

Ако је и било клица
далеко и давно
све их је појела
кртица гладна.
Нађеш ли њен фосил
тај један златан зуб
што сија из глиба
прелиј у прстен,
ето венчања.
Наш карафиндл мали
налило сирће што
пожути столњак
остаће да говори
ако ико дође
да хтело се много
и отргло доста.
Више нема ни мене
где су били нерви
сад је један суви брабоњак
здоби га лактом
неком о леђа

поспи по глави
па вишак отргни.
Ноћу?
Само тада нема одмора
крећу се импулси
види како те крије
ваљда због бола.
Ево мојих руку
искривљених
прљавих
мушких.
Хоћеш ли узети све,
нека,
ево два спојена прста,
дивно баратање
од стиска до смисла.
Држи те још увек стабилном
начин на који си зазидала прозор
кроз њега не допиру обриси
претходних, претходним.
Пред ходником остављаш ципеле
са тебе још увек пада

памучна завеса у слици
и трака за косу
меланхолични ормар
светло се однекуд
ипак шуња
сенчи твој крајолик
како су стидне
нико их овако не види,
ево ти фуга, ево ти фуга,
дишу, за мене,
не брини
котиледони,
не брини,
зар никад ниси видела
крајпуташ од сенки.
Ко прр ца јии,
бар ме освети
ипак у грчу препознај корак
мишићни набој
преображен и пао.
Сањала си слике
запаљене цркве

и на мом лицу смех.
Зашто се шминкаш
црвеним пепелом
остави ми бар парче угљена,
обећавам студију
четири листа пак-папира
и на њима линије
сливање,
како падају траке од биља
смењивање крајњих рубова детињства
зашто те речи голицају
твоја пиксла и дугме
и још две ствари
четири споменика.
Очекивани врисак ћеш наћи у листу
неизраслих боквица на улазу.

*

Љушти се кожа
шта је то цркло прошлог уторка
али још увек
не једи нос,
не призива попа.
Твоје тачке, деценијо,
толико тога,
Окупација мисли
у туци слајдова
Купујем одмах!

*

Нема лаких квинти,
све што се чуло
надима и сад врхове гласница,
праштајте,
већ формирана грана
наших таваница пробија слој
пробија таваница наших слој
слој таваница наших пробија
таваница наших слој пробија
досадна игра
распоређивања
где год убодеш – грешка.
Седела си и бројала
покрете грла
спирала
четвртак

А у новинама? Оглас.
Мењам један истрошен сако
за белу ланену кошуљу.

*Расіу у уілу две ширкизне ілаве
из њих расіукле крмљаве очи
димом се уздижу, хоће да јаве
сад нам... сад нам доскочи...*

Отиреш са ногу, какав сладолед,
досаду марта.
Твој рис, какав стрип,
бољи од Булгакова.

Јављају!
Јављају ми да управо
испод твог кревета беже.

*

Ова столица
довољна да носи
длаке и кости

И та соба
тама, успаванка
простри по њој
тек водом
милости ољуштене

У хемисфере нејасне
бачени редови
ове вене и скице

И прими у своје
безгласно мноштво
иглице
намере моје.

РАЗГЛЕДНИЦЕ

Призор

И касни.
Котрљају се облаци по води,
таласи влаже челичну конструкцију.
Распукло наго дрво што нема наде да ће постати
нечији трпезаријски сто.
Лишће, маст, вулканизовани одсечак
и пикавци, море пикаваца
(понеки тек црвен на рубу),
флаша банатског ризлинга,
рачун.
Површинска структура европске реке
док протиче кроз провинцију
носи са собом више него што
стаје у њену дубину и на мирну кору.

Далеко од ситно навијених калема звона,
обешен о климаву ограду,
(мада зна да *вода нема боју, мирис и укус*)
Загледан,
разуме стакласту игру
кафено-маслинастих прелива,
звиждуће и
на кеју стоји
још увек невини дечак.

Прозор

Довољно далеко од отвореног прозора,
 без страха од зазивања
 што га чине промичући предели
 опегланих рубова крајолика,
 поодмакло је доба заборављања првог сусрета.
 Још само скривен од надолазеће кише
 искошених очију и пепељастих бркова
 под једном тендом
 преливених образа
 (мора бити нечији пријатељ)
 Он гледа оштро лево,
 и под небом, дубоком бездану мутном,
 пастелно-мрком току,
 у петак (кад су пијаце пуне),
 стоји, и сигурно,
 посве сигурно ти не би
 одбио дуван.

Дремање

Сјаниши

Сваки пут кад погледа кроз
 изгребано стакло ручног сата
 (Олимпија, поклон савеза запослених о
 тридесетогодишњици радног века)
 Лека Боро помисли на Пруста
 и препусти се метафизици.
 Ређају се слике из младости
 купања на Дрини бржој од риба,
 махунасти миље на пању код чесме,
 на југу гушћи због обиља влаге,
 Бана Духа, славног пливача тих крајева,
 који је за опкладу препливао Дрину на Цвети
 те зарадио саблазни надимак,
 и његове сестрице,
 панталона од бега и
 славних посела где се трупало лица румених
 и знојних до касно у ноћ,
 где су се причале приче дуго, дуго,
 све пуне бркова, шума и пушкомитраљезаца,
 и славске вечери кад је стари Митран попио литру
 комовице за време једног кола,
 а он, Лека, зарио главу дубоко међу наге груди Духове сестре

и после сатима мислио о сену и надражају коже,
његових и њених врхова.
Тад Лека Боро из *вазне* извлачи који трску сувог жита,
полако сиса њен давно нестали сок,
и тихо, као ноћ, одлази некуд.

НУЖНЕ ПЕСМЕ

Нема тог малог

путовања, померања кроз простор, које не уме да покрене
нужне речи. Оне се сливају са мимоишлим рељефима, напослетку,
упијају недостатке смисла; прете да се отргну, задовоље импулс
мозаичне расподеле празнина и од крошњи и ваздушних
развалина начине ритам и напон.

Овај опис стола

до пола прекривен бајцом
од пола светлом белим
и украсном траком
са једва две књиге
слојем лење прашине
и зазорно прецизне
кафене кружнице
муком изнад тишине
рефлексија:
телевизор, паучина, ствари.
Каиш. Сијалица. Лустер.
Компјутер.
Лаж – оно за лустер.
Табуре, књиге, чарапе. Гаће.
Конденз на прозору.
Не значи ником до онима
што воле пределе,
шта ће,
кад дуго нису били ту.

Шта је ту и није

На дну торбе остављене
на принудном сталку
недостају ситнице:

Иглице сребрне јеле из дворишта.
Канап уплетен у точак бицикла,
непостојећа штикла,
нема ни мириса зимнице.
Нешто је помутило жироскопе
Птице се заувек, заувек,
селе у Квебек, на Тибет
А мрвице?
Мрвице су појели врапци,
Ретки знаци лета,
На врху пакета име,
Забрављање почетних слова,
И кеса са избљувком детета
Кривудава токови света!
Ни пут није готов
Ни сталак није твој.
Ни торба, ни тачка

*

После је, као и увек
остала улица пуста
да мења своје облике.
Сад је машна.
Видим те!

СУТРА

Није било дужег

задржавања. Тек пред саму ноћ са пута су кренули да силазе редом аутомобили, људи и светла. Један дечак је вукао за собом ланац дозивајући изгубљеног пса. „*Веле! Веле!*”, говорио је, а панталоне са подеротином на колену бледеле су и нестајале наједном, као магла, роса и речи.

За њим

су потекли други дечаци.

Крајем лета

у непрегледним израслинама џенерика одмарају, у хладу, врапци. У својој игри каткад чисте део земље код корена, где се касније склизају капи ћудљиве кише. Вештачка језерца која тада настају не прете да трајно охладе пера ових птица, и нема изгледа да настане ишта из разиграних доколица.

Онда мрак,

као надев, поплави.

Свуда. Густ, пун,

ширином собе. Нема фотона, само бескрај нерелективних површина, намештај у протесту. Хладноћа и мрак. Без музике. Цвиле колоне водених капи лоше озраченог радијатора. Невидљива жута течност крчи свој пут у нади да загреје непромочиве судбине разгранате ширином собе. Иглице. Смењујући тактички положај уха, проток крви у шкољку чула, да запљусне нерве и загупи тело, надође из ћошкова скупљена струја.

Нема крагуја

На крају чују

се погрешне речи из „Очајања”: *йолеџи ума свейџа из блаџа / беже. – у џаџу мисли се зайлићу...* Као да постоји само глиб помешан са сеном, мрве камења и креча, кѣном, искричаве капље воде на стаклима, паклима, терминали, усковитлана запажања, лажања, док испред се губи и скаче, раче, и виче, зиче, и киче, фиче, нема биће, ин циће е бик (недостаје урлик, sic!). Само још из зноја и гада од земље прашине, маљавих образа и упалих очију, из тмине, шапуће ми: *још једном смо се извукли.*

HA3HAKE

Уљане фракције

I

Као и код других тачности, замишљени слојеви мисли и сећања се при протицању крећу различитим брзинама. Услед неједнаких брзина слојева, долази до раслојавања тачности. Средишњи проишчу најбрже, док су рубни слојеви тачности соријети.

Капљу кроз лишће и гране
штангле светлости и
праве кавез.

Једна шипка пада на моје раме.

Кроз овај бокал простора
плове мириси што знају
и даље промене потиљка,
гласове мајке,
крупчања савез;
Пружам руке у сусрет
негативу визија.
Ако падне
ломи се шака и купа
кроз венецијанер таме,
Свраб длана губи значење

упијам у себе: филигране.
Имаш ли ту сличицу
Како се отвара цвет са коже и маше.

II

Сила унутрашњеј тежеће које се јавља при крепању слојева течности назива се вискозност. Она делује у правцу крепања течности, али има супротан смер од смера брзине. Јавља се приликом клизања, на месту сусрећа два слоја течности. (према Њутну)

Тек шта је тај предео?
Пар кофа камена заливених катраном,
вире редови бетонских шибица.
Напоредо се слива
река фекалија и добар бравараски финиш
на уласку у комшијске:
Фине појаве, малтер-бараке,
уздигнуте ролетне соба,
Некад севне
– Видим те
ко је то рекао
(Нема свраке, гаврана)

*Оприлике тамо је била једна олујина,
тежућа камења и срце, на месту
где махнито расте дебелина иливају,
по брдима, деца*

На слово, на слово X
храброст, храм, хладноћа,
Нарастају ливаде, хајдучка трава
заогрнут шумом ћошак.
Шапућу ме и вабе
растапајуће истине:
Твојих врлина пазећи се
и ценећи твоје горчине.

III

*При кретању кроз њечности, њело осећа ојтор силе
вискозности. Она има исти правац, али суйројан
смер од брзине њела. Танак слој њечности њада
обавија њело и креће се заједно са њим.*

(према Стоксу)

Устајемо рано.

Разазнајем речи које
обијају, пропне,
не,
пробијају опне,
шапућеш ми: *Одувек моја, сијансан.*
Кинеска мала са широким улицама.
Надимају се у гркљану слике,
лепљиви каучук као траг репатица,
космодром, вилица и прибор
на концу канапа глиста.
Збуњен, тражио сам јој пупак
где га нема.
Јесам ли скупљао хербаријум
лепећи у класе
пресована сећања,

Вивид

(одломак)

и, плећа згужваних,
друге знатижеље,
што ненадано
сливају се из тела
и зближе ме.

Ја сам, те ноћи, сањао најлуђе ствари. Као, мрак и, као, прво ја улазим у неки парк, ма не ни улазим, више силазим до њега. А око мене све неко дрвеће, некакви објекти, кривудава стазице, неки путићи, ал` без ивичњака и досадних канти за ђубре. Баш тако некако. И успут ти нафасујем бар две-три жваке на патике, и смејем се томе као да је нека стара фора, цака, потез, договор између мене и асфалта. Само, знао сам да то није стварно, да није *скроз* стварно, јер се од неба било направило нешто потпуно чудно. Тамо где би логично био месец, те вечери је стајао неки огромни лагер, нека гвоздена лопта или нешто слично, као кликер нафталинац. А до њега, тамо где су стално цећале звезде, створила се нека ниска, врх жита или огрлица. И све се то спаја над главом и изнад тог парка, а ја шипчим даље и дубље и свесно улазим у ту опасност. А било је опасно, замисли сад да ти је на плафону неко ђуле уместо лустера, ето, ни сам не би трчао да се наместиш баш у центар собе. Док сам ја, мимо свих мера опреза, заправо хитао да се нађем тик испод, у средишту тог парка.

Кад сам се некако докотрљао доле, све је било лако. Али, немој сад погрешно да укачиш – и дотле је било фино, јер сам се на оним жвакама ја као клизао и то је асфалту, који је хтео да ме заврне, било много смешно. Или га је голицало, јер, веруј

ми, кад у сну дрљаш ноге о асфалт то је као да га чешкаш под пазухом. И тако сам ја цурео надоле, он се смејао и као ме мало и одгуркивао тамо где сам иначе и хтео да одем, па сам брзо стигао. А на улазу у средиште парка били су некакви мали стубови, али кад кажем мали мислим баш мали, у просеку шест-седам сантима, ако и толико. И то није служило ничему, ето, било их је отприлике четири, и знало се – кад прођем поред њих, у средини сам. Тек онда погледам око себе: а тамо! Вртешке, рингишпили, панораме, којекакви карусели и котураче, од злата љуљашке, све напрегнуте у кругове и везане ваљда за дрвеће и земљу. А од боја, ту је било свега. Ако мислиш да можеш да замислиш, нема шансе. Такве спектре и нијансе, те фреквенције, то чудо, нема их овде. Само тамо, тамо иза у том парку, па у самом средишту. То је било могуће зато што се тај мој сан те вечери мени предочавао на један сасвим необичан начин. Не као филм, који ређа фрејмове и врти се гуран бешумним мотором у бесконачно истом ритму. Ни као слика, ма колико живописних боја које пуцају пред очима бацала и скакала да је стегнеш рођачама. Нити најбеспомоћније, као сурова шала – речима – чију прашњавост и истрошњеност, парадоксално, не могу изрећи. Цео тај приказ мени се указивао сплетом мноштва надражаја различитих регистара. Међу њима није

постојала никаква хијерархија, никакав редослед. Ту су се стапали стимуланси једва осетљиви на врховима корита пора, благе вибрације коже под утицајем дисања, сви меланхолични покрети руке у младости, заједно са мноштвом евоцирајућих звукова, пиштаљки и сирена, отелотворења синусоида, изгледало је то као да казаљка сата прелази квадранте и исписује, у трагу који остаје, вијугаву путању свог врха, и још око четири године немерљивих мицања, сви до једног украшени најразличитијим бојама, не ни њима, већ укрштени масном фарбом, полидисперзијама, дугом из баштенског црева и оном са неба, дијапазонима неона и нијансама боја са крила јеленака, полиохроматском сугестијом на апсолутним нивоима. И сада, кад ти све причам, не могу то назвати никако другачије него једним *искусством*.

Попео сам се на једну од тих панорама, можда највећу међу њима. Изгледало је, веруј ми, као да желим да на све то погледам из другачијег угла. Она корпа у којој смо седели, а сад нас је већ било више, љуљала се и шкрипала. Једно од нас се бојало висине. И негде баш тада су кренуле варијације. Човек који је отпуштао огромне аутомобилске гуме што покрећу целу ствар, убацио је тада наспрам нас још нешто. И на тренутак сам помислио да су и са друге стране људи, да је механизму потребан изванредан баланс. Убрзо су се све те појаве налик човеку претвориле у некакав

О аутору

крем и отекле низ улицу која се, потом, заразно смејала. На врху, поглед доле је откривао стопљени простор. Веруј ми, ствари су се рапидно мењале. На тренутак су постајале прозирне, затим сасвим мат. У једној од својих појава тај парк је био у облику мноштва семафора који су побенавили и започели штрајк светлима. У другом, појављивало се у налетима доле мноштво света, па је наједном нестајало. Један његов вид је испод нас оставио брисан простор, и ја сам, грохотом се смејући, видео шта је са друге стране. Било је много тих облика, а један који памтим је онај у коме су се све ствари испод корпе претвориле у уста. Само вилице и језици, неки златних, неки без зуба, неки без језика, са пирсингом, зечјом усном, са брковима или ожиљцима, и превише да бих ти их све набројао. И, замисли, сва та уста изговарала су: недовољан – један, довољан – два, добар – три, врло добар – четири, одличан – пет. Без икаквог ритма, хармоније, солфеђа, без реда, неки скроз обратно, други сасвим парни. Једна уста су, ако је то могуће, плакала, а друга су им се, зашто да не, смејала. И све је то био један велики раштимовани хор оцена и уста.

Не знам како се све завршило, али сад, кад помислим, то у мојој глави су стварно биле лудости.

Урош Ристановић рођен је 1994. године. Дипломирао на катедри за Српску књижевност и језик са компаратистиком Филолошког факултета Универзитета у Београду. Оснивач Студентског књижевног листа *Весна* при Филолошком факултету, уредник рубрике Критика у часопису *Eckermann*. Бави се српском поезијом деветнаестог, двадесетог и двадесет првог века. Објављује поезију, есеје и критику у периодици. Живи на Умци.

Садржај

<i>Тријих термина (7)</i>	
Уводни	9
Други	10
Завршни	11
<i>О врицу (13)</i>	
Кад се са дрвета	15
Врабац	16
Кравата	22
<i>Дује њесме (25)</i>	
Мере опреза	27
Кадар	35
Нестални еп	38
Шест варијација за Т. К.	52
<i>Разиледнице (63)</i>	
Призор	65
Прозор	66
Дремање	67
<i>Нужне њесме (69)</i>	
Нема тог малог	71
Овај опис стола	72
Шта је ту и није	73
	99

<i>Суџра (75)</i>	
Није било дужег	77
За њим	78
Крајем лета	79
Онда мрак,	80
Свуда. Густ, пун,	81
Нема крагуја	82
На крају чују	83
 <i>Назнаке (85)</i>	
Уљане фракције	87
Вивид	93
 <i>О ауџору</i>	97

edicija
SENT

Izdavač
Građanski forum
Novi Pazar

Recenzent
Ana Stišović Milovanović

Štampa
ADM grafika, Kraljevo

Tiraž
300

ISBN 978-86-7490-039-0

Edicija SENT

- Amela Halilović, *Pesak* (2018)
Uroš Ristanović, *Sutra* (2018)
Ersan Muhović, *Epistola* (2018)
Danijela Jovanović, *Red ovoga, red onoga* (2018)
Seniha Pepić, *Uvod u uvod* (2018)
Aleksandar B. Laković, *Kad kuće nismo zaključavali* (2017)
Jakub Kadri Karaosmanoglu, *Tuđinac* (2016)
Enes Halilović, *Srednje slovo*, poezija (2016)
Aleksandar B. Laković, *Dnevnik pesama* (2016)
Boško Tomašević, *Knjiga o Reneu Šaru*, studija (2015)
Enes Halilović & Elma Halilović, *Zagonetke*, istraživanje (2015)
Birsena Džanković, *Nefs i ruh*, poezija (2015)
Dragan Marković, *24*, poezija (2015)
Selma Hasanović, *Na početku bijaše stid*, studija o Hasanaginici (2015)
Ilhan Pačariz, *Oniričke pesme*, poezija (2015)
Sonja Šljivić, *Iskazi*, poezija (2014)
Haris Jašarević, *Horor i egzistencija* (2013)
Zehinja Bulić, *Očeva koža*, poezija (2013)
Enes Halilović, *Le bûcher*, izabrane pjesme (2012)
Živorad Nedeljković, *Suprématie de la métaphore*, izabrane pesme (2012)
Aladin Lukač, *Bramaputra*, poezija (2006)
Zoran Zelenika, *Vlati crne trave*, poezija (2006)
Zehinja Bulić, *Topola ni do pola*, poezija (2005)
Jahja Fehratović, *Bedova*, roman (2005)
Vesna Bošnjak, *Hronika flore*, poezija (2005)
Dejan Vukićević, *Bodilo*, roman (2006)
Aladin Lukač, *Gitare morte*, poezija (2004)
Jahja Fehratović, *Korektor sveznadar*, poezija (2004)

Plasman: + 381 64 15 29 225

CIP - Каталогизacija у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

РИСТАНОВИЋ, Урош, 1994-

Сутра / Урош Ристановић. - Нови Пазар : Грађански форум, 2018
(Краљево : АДМ графика). - 100 стр. ; 18 см. - (Edicija Sent)

Тираж 300. - О аутору: стр. 97.

ISBN 978-86-7490-039-0

COBISS.SR-ID 256533260

